

ดับไฟแต่ต้นลม-ปัญหาที่ดินทำกิน

นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหนึ่งในคณะรัฐมนตรีชุดนี้ที่มีผลงานถูกใจผู้เขียน

ถูกใจอย่างไร ขอให้ดูจากภาพหน้าหนึ่ง น.ส.พ.รายวันหลายๆฉบับที่เห็นท่านแต่งตัวด้วยชุดพรางนำเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ออกหรือรีเสอร์ตต่างๆที่สร้างบุกรุกพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ทั้งเกาะเสม็ด จ.ระยอง และทับลาน จ.ปราจีนบุรี

รีเสอร์ตเหล่านี้ปลูกสร้างมานานแล้ว ผ่านการบริหารของรัฐมนตรีและอธิบดีหลายคน ถูกฟ้องศาลและศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้วก็มาก แต่รีเสอร์ตใหญ่เหล่านั้นก็ยังเปิดดำเนินการอยู่ บางแห่งปิดกิจการแล้ว แต่อาคารยังคงอยู่

ก่อนนายวิเชษฐ์เข้ามาเป็นรัฐมนตรีกระทรวงทรัพยากร มีข่าวว่าอธิบดีกรมอุทยานฯหรือกรมป่าไม้จำได้ไม่แน่ชัดได้ออกข่าวว่าจะให้มีการเซ็นสัญญาระหว่างกรมนี้กับผู้บุกรุกเพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าของรีเสอร์ตหรือถอนออกไปเอง ซึ่งเป็นทำที่หน่อมแน้มเอาการอยู่

เหตุที่ทางราชการอะลุ่มอล่วยเช่นนั้น เข้าใจได้ว่าเป็นเพราะผู้บุกรุกป่าเป็นผู้มีอิทธิพล เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ เป็นผู้พิพากษา เป็นนักการเมืองอะไร

ปัญหาใหญ่จะเกิดทั้ง 2 ด้านคือ
ด้านหนึ่งรัฐไม่อาจรักษาพื้นที่อุทยานฯและป่าสงวนแห่งชาติไว้ได้
อีกด้านหนึ่งคนยากคนจนมือสั่นดินสั่นไม่มีที่ทำกิน

โน่น ซึ่งทั้งหมดนี้ก็คือกลุ่มคนที่
เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประ
เทศไทยในหลายๆด้านเสมอมา

ตอนที่รัฐบาล นส.ยิ่งลักษณ์
ชินวัตร เข้าบริหารบ้านเมือง
ใหม่ๆ อธิปไตยกรมอุทยานฯชื่อ
นายดำรงดี พิเศษ เป็นคนชิงชัง
ต่อเรื่องนี้มาก ได้จัดการให้เจ้า
หน้าที่ทั้งกรมอุทยานฯและกรม
ป่าไม้เข้ารีดถอนโดยไม่เกรงหน้า
อินทร์หน้าพรหม เป็นที่ถูกรอก
ถูกใจของนักอนุรักษ์ธรรมชาติ
และสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างดี

แต่แล้วนายดำรงดีก็ชนตอ
ระหว่างที่ยังอีหลักอีเหลือ
กันอยู่ นายดำรงดีก็เกษียณ ทั้ง
ภาระการรีดถอนรีดถอนตามคำ
สั่งศาลให้คนที่อยู่ข้างหลัง

ทว่าบัดนี้โชคดีเหลือหลาย
นายดำรงดีซึ่งไปตั้งพรรคการเมือง
นโยบายอนุรักษ์ฯ ได้รับการแต่งตั้ง
จากรัฐบาลให้เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรี
ประจำกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
กลับมารับงานเก่าอีกแล้ว

คราวนี้นายดำรงดีได้เข้า
พบนายวิเชษฐเพื่อซักซ้อมนโยบาย
แล้วออกมาให้สัมภาษณ์
สื่อว่า จะพร้อมใจกันผลักดัน
นายทุนและผู้มีอิทธิพลที่บุกรุก
ป่าสร้างรีสอร์ตออกจากพื้นที่
อุทยานฯ และป่าสงวนแห่งชาติ
ทุกแห่ง

นายดำรงดีมีเครดิตทางด้าน
นี้มาก่อน ครั้นได้มาอยู่กับ
นายวิเชษฐซึ่งเอางานเอาการ
อยู่พอดี ย่อมทำให้เกิดความ
สบายใจได้ว่างานด้านนี้จะไม่ถูก
ทิ้งขว้างไว้ข้างทางอีกต่อไป

เหตุที่ผู้เขียนตื่นเต้นกับ
การทำงานของกระทรวงทรัพยากร
ก็เพราะว่า ปัจจุบันนี้ประเทศเรา
เหลือพื้นที่อนุรักษ์น้อยมาก พร้อมๆ
กับที่คนยากคนจนไร้ที่ทำกินก็
เพิ่มขึ้นมากมายเหมือนกัน

บรรดานักวิชาการและพวก
เอ็นจีโอเขาศึกษาเรื่องนี้แล้ว
เสนอต่อสังคมออกมาว่า ในบรรดา
นโยบายทั้งหลายที่พรรคการเมือง
และนักการเมืองควรสนใจ
เห็นจะไม่มีนโยบายใดสำคัญเท่า
การจัดหาที่ทำกินให้ราษฎร

พูดอีกนัยหนึ่งก็คือ ปัญหา
ที่ใหญ่อันดับหนึ่งของประเทศไทย
เวลานี้คือ ปัญหาที่ทำกิน

นั่นก็หมายความว่า ถ้า
เรายังแบ่งกันไม่ได้ ยัง
แบ่งส่วนปันส่วนพื้นที่ทำกินกัน
ไม่เป็น ปัญหาใหญ่จะเกิดทั้ง 2
ด้านคือ ด้านหนึ่งรัฐไม่อาจ
รักษาพื้นที่อุทยานฯและป่า
สงวนแห่งชาติไว้ได้ อีกด้าน
หนึ่งคนยากคนจนมีที่ดิน
สันไม่มีที่ทำกิน

พื้นที่ส่วนใหญ่จะตกอยู่ใน
มือนายทุนและผู้มีอิทธิพลในรูป
แบบผิดกฎหมายหลากหลาย
สงครามแย่งชิงพื้นที่ทำ
กินอาจติดตามมา

ด้วยเหตุนี้เมื่อนายวิเชษฐ
ซึ่งเป็นรัฐมนตรีว่าการ กับนาย
ดำรงดีเป็นผู้ช่วยรัฐมนตรี
คงคู่กันออกปฏิบัติภารกิจ
สอบการใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด
จึงรู้สึกที่บ้านเมืองยังพอ
จะมีความหวัง

อีกประการหนึ่งซึ่งนาย
ดำรงดีบอกกับนักข่าวก็คือ การ
ออกตรวจสอบพื้นที่ ส.ป.ก. หรือ
พื้นที่ที่รัฐได้จัดการปฏิรูปที่ดิน
ให้เกษตรกรเข้าครอบครองทำ
ประโยชน์มาเป็นเวลานาน

ผู้เขียนเคยพูดเสมอว่า
เหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516
ได้ก่อให้เกิดการปฏิรูปที่ดินเพื่อ
เกษตรกรเป็นคุณูปการใหญ่
หลวงแก่คนยากคนจน แต่การ
ปฏิรูปที่ดินมีมานานหลายปี
เหตุการณ์แวดล้อมเปลี่ยนแปลงไป
ยังไม่เคยมีใครลงไป

ตรวจสอบอย่างเป็นจริงเป็นจัง
ว่าการปฏิรูปที่ดินได้ผลสำเร็จ
หรือล้มเหลวประการใด

เกษตรกรที่อยู่ในเขตปฏิ
รูปมีชีวิตที่ดีขึ้นหรือไม่?

ที่ดินยังอยู่ในมือเกษตรกร
หรือเปลี่ยนมือไปแล้ว

ที่ดินถูกใช้ไปเพื่อการ
เกษตรหรือพลิกผันไปเพื่อกิจ
การอย่างอื่น ฯลฯ

คำตอบของประเด็นปัญหา
เหล่านี้มีผลโดยตรงต่อการ
อนุรักษ์ป่าไม้ และการกระจาย
การถือครองที่ดินอย่างเป็น
ธรรม จึงถึงเวลาที่จะมีการ
ตรวจสอบครั้งใหญ่กันเสียที

ขอให้กำลังใจแก่รัฐมนตรี
และผู้ช่วยรัฐมนตรีกระทรวง
ทรัพยากรที่ตั้งใจจริงและลงมือ
ทำงานอันทรงคุณค่านี้

ปัญหาที่อยู่ว่า ไม้รู้จะมี
เวลาทำกี่วัน เพราะแหวๆว่า
เขาจะปรับ ครม. กันอีกแล้ว